

Manresa

Reconeixement Respon.cat 2025 al **territori socialment responsable**

Entitat que el representa Ajuntament de Manresa

Localitat i comarca Manresa, Bages

Pàgina web www.manresa.cat

Premis **respon.cat** 2025

Reconeixement de les experiències en Responsabilitat Social a Catalunya

Manresa, com a territori socialment responsable, té un destacat enfocament col·laboratiu entre nombroses entitats, centrades en la cura de les persones i el foment de la cohesió social.

BREU DESCRIPCIÓ DEL TERRITORI

La ciutat de Manresa, amb una població de 80.208 habitants (2024) i una superfície de 41,66 km², està situada al cor de Catalunya. A la cruïlla de dos rius i tres eixos estratègics de comunicació (eix del Llobregat, eix Transversal i eix diagonal cap a la costa). És la capital de la comarca del Bages (183.265 habitants) i capital de facto de la Catalunya Central (546.534 habitants).

Amb una forta tradició industrial, el seu desenvolupament urbanístic i el creixement demogràfic continuat l'han convertida en centre comercial i de serveis a la Catalunya Central, en els àmbits de la salut (3 hospitals), l'educació

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

(3 universitats en un campus compartit), la recerca i els serveis a les empreses així com seu d'institucions. La col·laboració entre agents d'aquest teixit local ha fructificat en alguns projectes importants en l'àmbit de la responsabilitat social.

INICI I MOTIVACIONS

Un dels principals objectius de l'Ajuntament de Manresa i les institucions públiques i privades del territori és concentrar els esforços per potenciar la cooperació entre l'administració, les universitats, els centres de recerca, els agents econòmics i la societat civil, i esdevenir un territori promotor del coneixement i la innovació tecnològica i social amb una forta responsabilitat social.

Fruit d'aquest treball conjunt, han nascut iniciatives conjuntes entre les quals destaquen **l'Agenda Compartida del Bages-CC en Salut i Social; l'Agenda Urbana de Manresa 2030**, que disposa d'un òrgan participatiu anomenat Aliança Ciutadana per la Sostenibilitat; i la Taula per a la no segregació escolar a Manresa. Totes dues disposen d'un fort component d'inclusió social, atenció a la diversitat i empoderament comunitari, amb l'objectiu de no deixar ningú enrere.

A banda, hi ha diverses entitats i empreses públiques i privades de la ciutat i la comarca que treballen per millorar el benestar de la població, posant el focus en els col·lectius més vulnerables per motius socioeconòmics, de gènere, d'origen, de diversitat funcional, de salut o d'edat, com són **Althaia, Ampans, l'Ateneu Cooperatiu Catalunya Central, Associació de Dones Al Noor, Càrites, Creu Roja, Comunitat de Sant Egidí, Centre de Recursos en Trastorn de l'Espectre Autista de la Catalunya Central, la cooperativa Cultura del Bé Comú, Eurecat, Fundació Universitària del Bages, Fundació Convent de Santa Clara, ICS Catalunya Central, Meandre, Montepio de Conductors, Regió del Coneixement de la Catalunya Central-Generalitat de Catalunya, Sant Andreu Salut o la cooperativa Supercoop**, per anomenar-ne algunes de les més actives.

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

D'on va sorgir la motivació

Fa anys que la ciutat treballa per millorar les oportunitats educatives, laborals, de salut i de benestar físic i mental de la seva població.

La crisi econòmica de 2008, la situació d'emergència sanitària, econòmica i social provocada per la covid, i la multicrisi global actual derivada dels efectes de les guerres, el canvi climàtic i l'augment de preus de l'energia i els aliments, s'afegeix a tendències demogràfiques que suposen un veritable repte per la ciutat.

Per una banda, el sobreenvelliment de la població (índex de sobreenvelliment del 19,3%, el més alt de Catalunya, i índex de dependència de la gent gran del 31,9%, en comparació amb la mitjana catalana de 28,7%) i, derivat també de l'alta fecunditat associada a la població nouvinguda, l'augment de la població dependent a la ciutat (proporció d'infants i gent gran sobre el total de població) han fet que Manresa es plantegi actualment, com a missió principal, disminuir la pobresa i reduir el nombre de persones en situació de vulnerabilitat al seu entorn.

Així, un dels tres **reptes de l'Agenda Urbana de Manresa 2030** és que la població vulnerable de Manresa s'integri en el teixit social de la ciutat i es garanteix la salut i qualitat de vida de tota la ciutadania, a través de:

- Reduir la segregació i discriminació de la població en situació de vulnerabilitat a partir de l'educació, les cures, la cultura i l'esport.
- Reivindicar l'accés a la ciutat de totes les persones garantint serveis, equipaments i espais públics de proximitat.
- Potenciar una ciutat saludable i activa que millori les condicions de vida de la ciutadania.

Pel que fa al repte del sobreenvelliment centrat en l'àmbit de la dependència i la vulnerabilitat, aquest va ser identificat i caracteritzat en totes les seves problemàtiques durant el 2019, quan diversos actors (Ajuntament de Manresa, Universitat de Manresa, Fundació Althaia, Fundació Sant Andreu Salut, Fundació Ampans, ICS Catalunya Central, Fundació Eurecat, Cambra de Comerç de Manresa, i altres actors en salut i social del territori) començaren a treballar en xarxa i a desenvolupar una visió de futur compartida i a elaborar un mapa sistèmic centrat en la **dependència i la cronicitat al Bages** que permet identificar palanques concretes per a transformar el sistema de manera més eficient. Aquesta iniciativa ha evolucionat per convertir-se en **l'Agenda Compartida en Salut i Social de Manresa-Bages**.

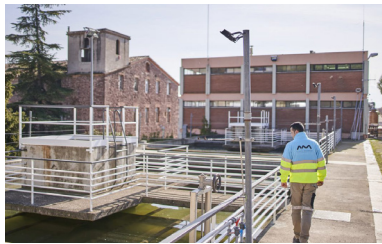
Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

L'ACMB, en ser una agenda compartida propiciada i acompanyada per la RIS3CAT 2030 (<https://fonseuropeus.gencat.cat/ca/ris3cat/2030>), parteix d'uns valors fonamentats en la innovació transformativa i responsable com a principal motor per orientar Catalunya cap a un model socioeconòmic més verd, digital, resiliència i just.

Així, la missió social de la ciutat és indissoluble de la sostenibilitat ambiental i econòmica, i de la governança democràtica de totes les accions que es duiguin a terme en aquesta direcció.

El reconeixement com a Territori Socialment Responsable és una forma de posar en valor tant el treball de cada ens i institució, com el treball compartit entre totes, i ajudaria així a co-implementar l'estratègia integrada i participativa de la ciutat, i a difondre les diverses experiències locals d'innovació social i els resultats assolits.

En quin moment vàreu començar a desenvolupar accions relacionades

El treball per aconseguir ser socialment responsables és a la base de la nostra actuació estratègica i del dia a dia, com a Ajuntament i com a ciutat.

El 2019 es va començar a alinear l'estratègia de ciutat amb els ODS, i d'aquí va sorgir l'elaboració de l'**Agenda Urbana de Manresa 2030**, amb la participació d'una cinquantena d'ens públics i privats. L'Agenda va ser aprovada pel Ple municipal el 21 de març del 2024, i el juny de 2025 hem editat el Primer Informe Voluntari Local per fer-ne el seguiment i retre'n comptes a la ciutadania.

Aquest treball s'ha fet en el marc de l'**Aliança Ciutadana per la Sostenibilitat de Manresa**, que és la taula d'agents locals per cocrear i impulsar l'estratègia de ciutat.

ACTUACIONS

Aliança Ciutadana per la Sostenibilitat de Manresa

Taula d'agents locals creada per impulsar i fer el seguiment de l'Agenda Urbana de Manresa 2030. Es reuneix 3-4 cops l'any. Objectius:

- Conèixer i compartir projectes de sostenibilitat local entre els agents
- Fer el seguiment del pla d'accions i avaluar el progrés d'assoliment dels ODS i les fites locals
- Fer de paraigües per iniciatives locals que requereixen la participació dels agents: *projecte Proximitats*, projecte educatiu sobre sostenibilitat integral, pla de transició energètica de Manresa, projecte URBACT de seguretat ciutadana.

Resultats:

- Nou model de governança democràtica i eficient de les polítiques municipals de sostenibilitat integral.
- Informe Voluntari Local de Manresa 2024.

Enllaços:

[Agenda Urbana de Manresa 2030 i ODS a l'Ajuntament de Manresa](#)

[Agenda Urbana de Manresa 2030 a la Plataforma Participa 311](#)

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

Agenda Compartida en Salut i Social de Manresa-Bages (ACMB)

- Iniciativa sorgida del projecte integrat de salut digital PECT BAGESS.
- Treball col·laboratiu entre els agents locals de salut i social per sensibilitzar i donar solucions als problemes de les persones dependents i els seus cuidadors.
- Participació activa de:
 - L'Administració, per dissenyar polítiques públiques més adequades.
 - Les empreses tecnològiques, per desenvolupar productes i serveis personalitzats amb impacte.
 - Les universitats i centres de recerca, que cocreen coneixements compartits i aplicables.
 - Les persones dependents i els seus cuidadors, com a principals actors de l'ecosistema.

L'ACMB ha liderat diverses iniciatives per abordar problemàtiques relacionades amb la dependència i la vulnerabilitat. Entre aquestes actuacions es troben la integració assistencial en salut i social per a persones i entorns cuidadors a domicili, el desenvolupament de solucions tecnològiques com menús 3D per a persones amb disfàgia, l'aplicació d'intel·ligència artificial per prevenir caigudes, el disseny d'espais adaptats per a persones dependents, la robòtica per a casos de mobilitat reduïda i les TIC adaptades a l'envelliment per combatre la soledat no desitjada mitjançant avatars. També han creat plataformes d'integració de dades en salut i social per monitoritzar i diagnosticar persones amb malalties cròniques complexes i llacs de dades per facilitar la compartició d'informació en salut i social.

Paral·lelament, l'ACMB ha impulsat una plataforma d'emprenedoria amb enfocament salutogènic, *eHealththinking*, un grup de Business Àngels (el BAMB), un *hub* d'empreses tecnològiques col·laboratives (hub MAP+), una plataforma de ciència ciutadana (Bages Ciència Ciutadana) i una infraestructura d'innovació basada en la simulació, el *SimLab*, per afrontar problemes complexos de dependència i vulnerabilitat.

Resultats esperats: transformar el model social i sanitari de Manresa en un sistema inclusiu, sostenible, eficient i digital, amb un enfocament centrat en la persona.

Enllaç: [Fòrum S3 - L'Agenda Compartida de Manresa i el Bages \[CATALÀ\] \(youtube.com\)](#)

Comissió per a la no segregació escolar a Manresa

- Grup de treball amb experts, personal municipal i de la Generalitat de Catalunya, centres escolars i associacions de famílies, per consensuar un model més inclusiu de distribució de l'alumnat als centres d'educació primària i secundària de Manresa.
- S'han vinculat dades de la Generalitat i l'Ajuntament per calcular ràtio de concentració d'alumnes amb necessitats especials per escoles, i definir unes noves zones d'assignació de punts segons el domicili de l'infant, orientades a disminuir les diferències en els percentatges de segregació entre les diferents escoles.

Resultats esperats: ampliar la diversitat d'alumnat a totes les aules de la ciutat, i reduir la concentració d'infants i joves vulnerables a determinats centres.

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Pla d'Intervenció Integral al barri de les Escodines

- Estudi previ per identificar les causes del procés de degradació i de pèrdua de confiança detectada:
 - Amb mirada integral que inclou anàlisi urbanística, del parc edificat, social i econòmic.
 - Participat amb els agents i els veïns del barri.
- Pla d'acció amb actuacions basades en 4 eixos
 - Rehabilitació dels edificis d'habitatges.
 - Desenvolupament del planejament urbanístic.
 - Millora de l'espai públic i la mobilitat.
 - Dinamització i cohesió del barri.
- Propostes a consensuar amb els veïns del barri.

Resultats esperats: Intervenció per la millora del barri de forma integral i participativa.

Promoció de l'Anella Verda de Manresa

- Iniciativa participativa, a través de la Comissió d'Anella Verda.
- Espai multifuncional: activitat agrària, lleure, esport, turisme, educació ambiental, protecció de la biodiversitat i refugi climàtic.
- Recent aprovació del **Pla d'Acció per a la Transició Agroecològica a Manresa**, que té com a objectiu principal fer un sistema alimentari més sa, just i sostenible; ajudar el sector primari a millorar la viabilitat econòmica, ecològica i social dels seus projectes de producció agropecuària; fomentar la instal·lació de noves iniciatives agro-ramaderes i altres projectes vinculats a l'agricultura i l'alimentació sostenibles a la ciutat de Manresa; i promocionar el consum de productes locals, justos i agroecològics.

En definitiva, el pla conté les accions per desenvolupar una estratègia alimentària sostenible, justa i de proximitat al voltant de l'Anella Verda, i ha estat elaborat per una multiplicitat d'agents del territori.

OBJECTIUS O REPTES

Quins són els objectius o reptes que us proposeu de cara a avançar en la gestió del TSR i la millora dels impactes

Per avançar en la gestió d'un Territori Socialment Responsable (TSR) a Manresa, i millorar els seus impactes, es proposen diversos objectius clau.

En primer lloc, enfortir la cogovernança dels diversos projectes i iniciatives a partir de la quàdruple hèlix, fomentant la col·laboració entre empreses, institucions públiques, entitats socials i ciutadania per abordar els reptes comuns de les desigualtats socials, la dependència i la vulnerabilitat, així com promoure la sostenibilitat ambiental i de l'activitat econòmica, mitjançant pràctiques responsables a tots els nivells.

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

També es busca seguir impulsant la responsabilitat social, millorant la qualitat de vida de la població i fomentant l'educació i la conscienciació al voltant del benestar i la salutogènesi.

A més, es continuarà treballant per desenvolupar una economia circular i local, assegurant la transparència i la rendició de comptes a través de mecanismes de seguiment i avaluació.

Finalment, la ciutat propiciarà espais de treball per desenvolupar la innovació i la recerca transformativa contínua per afrontar nous reptes i oportunitats, creant un entorn favorable per a la participació de tots els actors involucrats, en especial la ciutadania i la població vulnerable, i el seu entorn social. En aquest sentit, la col·laboració i coresponsabilització de tots els agents del territori són essencials per aconseguir un TSR efectiu i sostenible.

DISPOSEU O PREVEIEU DISPOSAR DE DECLARACIÓ DE PROPÒSIT DEL TERRITORI

Es treballa per fer possible aquesta declaració de propòsit. En aquest sentit, existeix la intenció de disposar, en un futur molt proper, d'un document que reculli les intencions de Manresa com a territori socialment responsable de manera oficial.

ORGANITZACIONS PROMOTORES / IMPLICADES

Quines són les diferents organitzacions que contribueixen a fer un TSR, quina implicació tenen i quines aliances considereu més rellevants

Més d'una cinquantena d'entitats públiques i privades de tots els àmbits (social, econòmic, ambiental) componen la quàdruple hèlix de la taula de treball per avançar en l'estratègia local de sostenibilitat integral de Manresa, que inclou la responsabilitat social del territori.

Pel que fa a l'Agenda Compartida en Salut i Social són més de 60 les administracions, empreses, entitats socials i assistencials, les que conformen la iniciativa.

El seu grup motor està representat per l'Ajuntament de Manresa com a entitat coordinadora. S'hi sumen les Fundacions Althaia, com a entitat hospitalària assistencial en salut, Ampans com a entitat del tercer sector, Sant Andreu Salut com a entitat assistencial intermèdia, i l'ICS Catalunya Central com a protagonista assistencial en primària en salut. També hi participen múltiples empreses tecnològiques (a destacar: Avinent, Nuclia, Natural Machines, Oliva Torras, Zerintia, Yasyt, Amalfi, Sunshine Oxygen, Control Live, Liberia, Isern, AiMA, Shaepot, Amalfi...) així com la mateixa Cambra de Comerç de Manresa.

En complement s'hi afegeix la Fundació Universitària del Bages, la Universitat Politècnica de Catalunya a Manresa, la Fundació Eurecat, l'IDIAP Jordi Gol i l'IRIS-CC com a actors del coneixement, i múltiples associacions i agrupacions de ciutadans, malalts o familiars de malalts. Totes elles han signat un acord marc per impulsar els valors de la innovació transformativa amb un ferm compromís social i de territori.

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya

Les aliances més rellevants en l'RSC giren al voltant de diversos actors que ja hem esmentat anteriorment, i que tenen una implicació activa en els àmbits social, econòmic i ambiental: Althaia, Ampans, l'Ateneu Cooperatiu Catalunya Central, Associació de Dones Al Noor, Càrites, Creu Roja, Comunitat de Sant Egidí, Centre de Recursos en Trastorn de l'Espectre Autista de la Catalunya Central, la cooperativa Cultura del Bé Comú, L'Era Associació i les cooperatives l'Arada Creativitat Social, Senders vius, Sudergintza i la Clara Comunicació, Eurecat, Fundació Universitària del Bages, Fundació Convent de Santa Clara, ICS Catalunya Central, Meandre, Montepio de Conductors, Regió del Coneixement de la Catalunya Central-Generalitat de Catalunya, Sant Andreu Salut, la UPC, la cooperativa Supercoop.

Enllaços d'interès

[https://www.manresa.cat/web/menu/9541-agenda-2030-i-objectius-de-desenvolupament-sostenible-\(ods\)-a-manresa](https://www.manresa.cat/web/menu/9541-agenda-2030-i-objectius-de-desenvolupament-sostenible-(ods)-a-manresa)

<https://participa311-manresa.diba.cat/assemblies/agendaurbanamanresa2030/f/3428/>

bit.ly/agendacompartidabages

<https://fonseuropeus.gencat.cat/ca/ris3cat/2030>

<https://ampans.cat/>

<https://fsantaclara.org/>

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

Iniciativa empresarial per al desenvolupament de la responsabilitat social a Catalunya